

KAMER VOOR ONPARTIJDIGHEID EN
BESCHERMING VAN MINDERJARIGEN

**ZAAK R. R. t. NV VLAAMSE RADIO- EN
TELEVISIEOMROEP**

(dossier nr. 2010/0506)

BESLISSING
nr. 2010/022

29 maart 2010

In de zaak van R. R. tegen NV Vlaamse Radio- en Televisieomroep,

De Vlaamse Regulator voor de Media (kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen), samengesteld uit:

Dhr J. KAMOEN, *voorzitter*,
Mevr L. D'HAENENS, *ondervoorzitter*,
Mevr D. DE POOT,
Dhr L. HELLIN,
Dhr R. OTTEN,
Dhr H. VAN HUMBEECK,
Dhr M. VAN NIEUWENBORGH,
Dhr D.VOORHOOF, *leden*

en Mevr M. VAN LOKEREN, *griffier*,

Na beraadslaging op 29 maart 2010,
Neemt op dezelfde datum de volgende beslissing:

FEITEN EN PROCEDURE

1. Met een aangetekende brief van 11 februari 2010, ontvangen door de Vlaamse Regulator voor de Media (hierna: de Regulator) op 12 februari 2010, dient de heer R. R., een klacht in tegen NV Vlaamse Radio- en Televisieomroep (hierna: VRT), met maatschappelijke zetel Auguste Reyerslaan 52 te 1043 Brussel.

De klacht heeft betrekking op de verspreiding van volgens de klager foutieve, bewust onvolledige informatie en het gebrek aan onpartijdigheid in de berichtgeving op een teletekstpagina van VRT. De heer R. R. beklaat zich meer bepaald over een bericht op VRT-teletekst p. 175 op 27 januari 2010 met betrekking tot de 65ste verjaardag van de bevrijding van het uitroeiingskamp Auschwitz-Birkenau.

Het bericht op teletekst bevatte onder meer de zin: "*In Auschwitz zijn zeker 1,1 miljoen mensen omgekomen*". De heer R. R. voert in de eerste plaats aan dat VRT bewust niet meldt dat de grootste groep slachtoffers Joden waren en voorts dat het woord 'omkomen' wijst op het leven verliezen door bv. een ongeluk of honger, terwijl de slachtoffers in werkelijkheid zijn omgebracht en/of vermoord.

In deze zin werd door VRT na e-mails van de heer R. R., binnen enkele uren, het woord 'omgekomen' vervangen door 'omgebracht'. Een

verduidelijking dat de meeste slachtoffers Joden waren, werd echter niet aangebracht.

2. VRT heeft met een aangetekende brief van 1 maart 2010, ontvangen door de Regulator op 3 maart 2010, gereageerd op de voornoemde klacht.

3. De klager en VRT zijn rechtsgeldig en aangetekend uitgenodigd voor de hoorzitting van 29 maart 2010.

De partijen worden op 29 maart 2010 gehoord door de Kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen van de Regulator: de klager in eigen persoon en bijgestaan door de heer A. G. VRT wordt vertegenwoordigd door mevrouw Hilde Minjauw, de heer Jos De Greef en de heer Dirk Reynaers.

TOEPASSELIJKE REGELS

4. Artikel 39, van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie (hierna: het Mediadecreet) luidt als volgt:

“In de programma's wordt elke vorm van discriminatie geweerd. Het programma-aanbod verloopt zo dat het geen aanleiding geeft tot discriminatie tussen de verschillende ideologische of filosofische strekkingen.

De informatieprogramma's, de mededelingen en de programma's met een algemeen informatieve inslag, en alle informatieve programmaonderdelen worden in een geest van politieke en ideologische onpartijdigheid verzorgd.

Dit artikel is eveneens van toepassing op teletekst”.

5. Artikel 51, eerste lid, van het reglement van orde van de Algemene Kamer, de Kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen, het college van voorzitters en de algemene vergadering van de Vlaamse Regulator voor de Media van 18 mei 2009 bepaalt met betrekking tot wraking:

“De artikelen 828 en 829, tweede lid, van het Gerechtelijk Wetboek zijn van overeenkomstige toepassing in alle aangelegenheden behandeld door de Regulator”.

6. Artikel 828 van het Gerechtelijk Wetboek bevat onder meer volgende wrakingsgronden:

“Art. 828. Iedere rechter kan worden gewraakt om de volgende redenen:

[...]

9° indien de rechter raad gegeven, gepleit of geschreven heeft over het geschil; indien hij daarvan vroeger kennis heeft genomen als rechter of als scheidsrechter, behalve indien hij in dezelfde aanleg:

1. heeft medegewerkt aan een vonnis of een uitspraak alvorens recht te doen;
2. na uitspraak te hebben gedaan bij verstek, van de zaak kennis neemt op verzet;
3. na uitspraak te hebben gedaan op een voorziening, later van dezelfde zaak kennis neemt in verenigde kamers;

[...]

12° indien er tussen hem en een van de partijen een hoge graad van vijandschap bestaat; indien er zijnerzijds aanrandingen, mondelinge of schriftelijke beledigingen of bedreigingen hebben plaatsgehad sinds de aanleg van het geding of binnen zes maanden vóór de voordracht van de wraking”.

Beoordeling

7. Over het verzoek tot wraking

7.1. Ter zitting stelt de klager dat hij, na kennis genomen te hebben van de hoedanigheden van de leden van de kamer, de heer Van Humbeeck wenst te wraken. Volgens de heer R. R. staat de heer Van Humbeeck bekend om “de antagonistische standpunten die hij inneemt in artikels aangaande het Midden-Oosten”.

7.2. Na de klagende partij te hebben gehoord en na beraadslaging beslist de Kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen dat de argumenten die worden aangebracht met betrekking tot de wraking tegenover voornoemd lid, geen steun vinden in de bepalingen van de artikelen 828 en 829, tweede lid, van het Gerechtelijk Wetboek. Er wordt met name niet aangetoond in hoeverre het schrijven van bijdragen over het Midden-Oosten betrekking heeft op het voorliggende geschil (art. 828, 9°, van het Gerechtelijk Wetboek), noch dat de heer Van Humbeeck een “hoge graad van vijandschap” heeft vertoond tegenover de klagende partij (art. 828, 12°, van het Gerechtelijk Wetboek).

De beweerde algemene bekendheid waarover de klager het heeft, wordt niet ondersteund door ter zitting aangebrachte relevante gegevens, zodat om deze twee redenen het verzoek tot wraking wordt afgewezen als ongegrond.

Deze beslissing wordt terstond aan de klager kenbaar gemaakt zodat nadien de zaak verder kan behandeld worden.

8. Over de ontvankelijkheid van de klacht

8.1. Artikel 220, § 2, van het Mediadecreet bepaalt dat eenieder bij het indienen van een klacht op straffe van onontvankelijkheid blij moet geven van een benadeling of een belang.

De klager voert aan dat hij een persoonlijk, moreel belang heeft bij het indienen van de klacht. Hijzelf wordt immers beschouwd als een oorlogsslachtoffer in België door zijn status van ‘verborgen kind’. Twee familieleden van de klager, een oom en een tante, zijn naar Auschwitz gedeporteerd en nooit teruggekeerd. Daarenboven beschouwt de heer R. R. het uitmoorden van de Joden tijdens de Tweede Wereldoorlog als een zaak van algemeen belang.

8.2. Volgens VRT is de klacht onontvankelijk omdat de klager zowel verwijst naar een persoonlijke hoedanigheid als naar een zaak van algemeen belang en zodoende zou de klager dus geen blijf geven van een persoonlijke benadeling of belang. VRT verwijst hiervoor naar de beslissing nr. 2007/034 van 2 oktober 2007 van de Kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen van de Regulator (....).

8.3. Op basis van de voorliggende gegevens kan met betrekking tot deze klacht wel aangenomen worden dat de klager blijf geeft van een benadeling of een belang in de zin van artikel 220, § 2, van het Mediadecreet, in zijn hoedanigheid van oorlogsslachtoffer en familielid van personen die in het uitroeiingskamp Auschwitz-Birkenau zijn omgebracht. De omstandigheden in voorliggende zaak zijn duidelijk verschillend dan de klacht die aanleiding gaf tot beslissing nr. 2007/034 van de Regulator, waar geen direct verband werd aangetoond tussen de berichtgeving en “*een toegenomen klimaat van antisemitisme waarvan de klager persoonlijk het slachtoffer zou kunnen geworden zijn*”.

Om deze redenen is de Kamer van oordeel dat de klacht ontvankelijk is en klager in deze van het vereiste belang en benadeling blijf geeft.

9. Over de gegrondheid van de klacht

9.1. De klager is van mening dat in de berichtgeving op VRT-teletekst het bewust niet vermelden dat de grootste groep slachtoffers in Auschwitz Joden waren en het gebruik van het woord ‘omgekomen’, terwijl in werkelijkheid de slachtoffers werden omgebracht, blijf geeft van foutieve en bewust onvolledige informatieverstrekking van VRT. Volgens de klager overtreedt VRT hiermee artikel 39 van het Mediadecreet dat bepaalt dat de berichtgeving moet worden verzorgd in een geest van politieke en ideologische onpartijdigheid.

9.2. VRT verduidelijkt dat de meeste teletekstberichten eerst uitgebreid op de website www.deredactie.be worden gebracht en daarna door dezelfde redacteur worden samengevat voor teletekst. Deze werkwijze werd ook

gevolgd bij de berichtgeving over de 65ste verjaardag van de bevrijding van het uitroeiingskamp Auschwitz-Birkenau.

Aangezien teletekst een medium is met een beperkt aantal regels, moeten sommige aspecten noodgedwongen kort en bondig worden beschreven. Dit verklaart, volgens VRT, waarom het teletekstbericht het woord 'omgekomen' bevatte zonder verdere duiding. VRT werpt op dat na de e-mail van de heer R. R. 'omgekomen' werd vervangen door 'omgebracht'. Er werd ook voor gekozen om in het teletekstbericht geen uitsplitsing te maken van de aantallen van de verschillende bevolkingsgroepen onder de slachtoffers. Dit brengt volgens VRT niet met zich mee dat het teletekstbericht foutief of bewust onvolledig en discriminerend zou zijn.

9.3. De Kamer stelt in de eerste plaats vast dat VRT het woord 'omgekomen' onverwijld heeft gewijzigd in 'omgebracht' na de e-mail van de heer R. R. en beschouwt het initieel gebruik van 'omgekomen' als een ongelukkige woordkeuze die voortvloeit uit de werkwijze waarbij berichten van de website omgevormd worden tot een teletekstbericht. In de uitgebreide berichtgeving op de website www.deredactie.be wordt immers beschreven dat gevangenen werden vergast en gecremeerd:

[...]

Centrum van de "Endlösung"

[...]

In de loop van 1941 werden in Auschwitz Russische gevangenen vergast en gecremeerd. Nadien zou die uitroeiingsmethode op grote schaal toegepast worden op joden, maar ook op Roma (zigeuners) en andere mensen.

Begin 1942 beslisten de nazi's op de Wannsee-conferentie nabij Berlijn tot de "Endlösung" of "eindoplossing voor het joodse vraagstuk"; met andere woorden de uitroeiing. Daarvoor waren al joden uit Duitsland en bezet Europa opgepakt en in concentratiekampen bijeengebracht, maar vanaf nu zou dat op grote schaal gebeuren.

Ook andere volkeren en groepen die door de nazi's niet "gewenst" werden geacht, ondergingen dat lot: Polen, Russen, zigeuners, verzetslui, politieke dissidenten, homoseksuelen en gehandicapten.

Jarenlang werden miljoenen mensen met goederentreinen naar vernietigingskampen in Oost-Europa gebracht. De namen zijn berucht: Auschwitz, Majdanek, Sobibor en Treblinka. Meteen na aankomst werden ze geselecteerd: sommigen gingen meteen naar de gaskamers, anderen werden ingeschakeld als slavenarbeiders in de industrie.

Herinnering en ontkenning

[...]

Voor de overlevenden en hun familieleden bleef de Holocaust of Shoah (vernietiging) in het geheugen hangen. Sinds 1979 is Auschwitz door de VN-organisatie Unesco uitgeroepen tot memoriaal van de slachtoffers van onverdraagzaamheid. 27 januari is in veel landen een herdenkingsdag.

[...]

Een trieste lijst

In Auschwitz zelf zouden volgens onvolledige archieven minstens 1,1 miljoen mensen zijn omgekomen. Onder hen waren volgens historici bijna een miljoen Joden, 150.000 Polen, 23.000 Roma (zigeuners), 15.000 Russen en 25.000 andere mensen.

Het totale aantal burgerslachtoffers van de nazi's zou zes miljoen Joden bedragen, naast Sovjetburgers (2 tot 3 miljoen), Polen (2 miljoen), honderdduizenden Roma (zigeuners), een kwart miljoen gehandicapten, enkele honderdduizenden vrijmetselaars, 15.000 homoseksuelen en duizenden andere mensen zoals Jehova's Getuigen, verzetslui, vakbondsleden en politieke dissidenten. Cijfers waarachter onnoemelijk en vooral onnodig menselijk leed schuilgaat”.

Dat het teletekstbericht over de 65ste verjaardag van de bevrijding van het uitroeiingskamp Auschwitz-Birkenau niet vermeldt dat veruit het grootste deel van de slachtoffers uit Joden bestond noch van welke bevolkingsgroepen de andere slachtoffers waren, in tegenstelling tot de website, kan echter eveneens verklaard worden door de noodzaak om op teletekst kort te berichten. Ook in de korte persverklaring, waarnaar de klager verwijst, die door de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties werd verspreid naar aanleiding van het uitroepen van 27 januari tot internationale dag van de herdenking van de Holocaustslachtoffers, wordt het woord 'Jood' of 'Joden' niet gebruikt.

Op basis van alle verstrekte gegevens is deze Kamer van de Regulator dan ook van oordeel dat VRT in haar berichtgeving van 27 januari 2010 op teletekst met betrekking tot de 65ste verjaardag van de bevrijding van het uitroeiingskamp Auschwitz-Birkenau geen foutieve of onvolledige discriminerende informatie heeft verspreid en, mede in acht genomen dat zij onverwijld gevolg heeft gegeven aan de e-mail van de klagende partij, de verplichtingen van niet-discriminatie en van politieke en ideologische onpartijdigheid, voortvloeiend uit artikel 39 van het Mediadecreet niet heeft geschonden.

OM DEZE REDENEN, DE VLAAMSE REGULATOR VOOR DE MEDIA

verklaart de klacht van de heer R. R. ontvankelijk doch ongegrond.

Aldus uitgesproken te Brussel, op 29 maart 2010.

M. VAN LOKEREN
griffier

J. KAMOEN
voorzitter

Tegen deze beslissing kan beroep tot nietigverklaring worden aangetekend bij de Raad van State. Dat beroep moet worden ingesteld bij aangetekende brief binnen zestig dagen na de kennisgeving, overeenkomstig de bepalingen van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het besluit van de regent van 23 augustus 1948 tot regeling van de rechtspleging voor de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.